

Gondolatok egy elmaradt öregdiáknapi találkozóról *Karácsonyi Sándor Aladár atyára emlékezünk*

Rendkívüli okok miatt, azaz a koronavírus-járvány miatt egyelőre elmaradt az április 25-ére tervezett öregdiák-találkozó, a Franka-nap, melynek az általános tematikán kívül két témaköre lett volna: megemlékezés Félix és Aladár atyáról. Az előző Franka-lapban megemlékeztünk a 90 éves Félix atyáról, ebben a lapszámban pedig P. Karácsonyi Aladár személyiségéről, halálának 50. évfordulójára emlékezünk.

A megadott téma szerint nem az utolsó etap hitoktatási tevékenységéről szeretnék beszélni, hanem a kevésbé ismert, előzetes életművéről, mellyel a múlt század legkiválóbb ferencesei között regisztrálhatjuk. Aladár atya a múlt században kispapként érkezett délszláv területről Gyöngyösre. Gyöngyös ekkor a ferencesek meghatározó erejű fellegvára volt. Befejezte teológiai tanulmányait, 1945 előtt és után huzamosabb ideig volt házfőnök és magiszter. 1945 előtt felépítette a mátraházi templomot, mely télen-nyáron zsúfolásig megtelik hívőkkel, itt mindvégig a ferencesek hirdették az igét. Tevékenysége alatt Gyöngyösön megerősödött a hitélet, gyöngyösi felügyelet alá tartozott Gyöngyöspüspöki és Mátraverebély-Szentkút, a kegyhely is. Mindkettőt a gyöngyösi ferencesek felügyelték, Mátraverebély-Szentkút felügyeletében számtalan intézkedés történt, folyamatosan szervezték a zarándokprogramokat, szociális kezdeményezéseket stb. Ekkor tett szert a zarándokhely országos népszerűsége. Ismeretes, hogy a kegyhely időközben önállóvá lett, kiemelkedő státusza mindmáig vitathatatlan. 1945 után Aladár atya keményebb körülmények között folytatta tevékenységét. Tekintettel a közelgő nehézségekre Aladár atya kezdeményezte, hogy Gyöngyöspüspökin és Gyöngyösön a templom falai között nagyértékű könyveket, monstanciákat rejtessenek el. A rendszerváltás után később ezek véletlenül előkerültek.

Az 1950-es évek elején a kommunista hatalom mindent megtett a ferencesek elűzéséért. A hatvani, gyöngyösi hívek, a „*rebellis támadók*” az elűzetés előtti este spontán kegyeleti megemlékezést tartottak, hogy megvallják hitüket. A hívek tűzbe mentek volna hitükért, a ferencesekért. Emlékezetes, hogy az eseményt kemény megtorlás követte. Számtalan résztvevőt száműztek mindkét helyről Kistarcsára, Recskre, a Hortobágyra.

Az üldözöttek jó része ma már nem él, de a megnyomorított, megalázott hozzátartozók rehabilitálása mindmáig nem történt meg. Reméljük, a mai kedvező politikai, egyházi helyzetben őket mielőbb rehabilitálják. Ezen kritikus időszakban Aladár atya kiválóan felkészített 27 klerikust, akiket az exodus során a civil életbe száműztek.

Aladár atya Esztergomba került, rövid idő után, a politikai enyhülést követően megkereste az elűzött klerikusokat: Félix, György, Bonifác, Flórián, Gáspár, Szabolcs, Teofil, Kálmán, Norbert, Vazul atyákat. A teológiai tanulmányok és felszentelésük után Esztergomban, Szentendrén, később Rózsadombon a gimnázium aktív résztvevői voltak, igazgatói, tanári, prefektusi minőségben. A történelmi visszatekintés során felmerül, hogy ki is volt Aladár atya? Igazi, alázatos ferences volt, egy különleges képességű *uomo universale*, aki a legnehezebb időkben is könnyedén, játszva szórta a csodákat. A drága emlékű Aladár atya emlékét és tevékenységét kegyelettel őrizzük.

Baranyi Imre (1956/Humán)